

Kovács István

Festőbarátom, Panna és a szamarak

Művész sok van,
paraszt meg alig –
indokolta barátom,
amikor személyi igazolványának
foglalkozás rovatába beíratta:
paraszt.
Ennek már több mint harminc éve.
Azóta e tekintetben
alig változott a világ.
Talán csak annyiban,
hogy annak idején közérdeklődésre
hosszú ideig művészként is
csak a szamarai révén tarthatott számot.
A rádió-
és tévériporterek mintha gombnyomásra
tódultak volna hozzá – és átnézve rajta –
szamarat (és „igazi falut”) látni.
Valóban,
barátom festőként sokáig észrevétlen maradt,
mintha komolyan vették volna
a személyi igazolványbeli bejegyzést.
Az egyik fő kiállítóhely
legfőbb kicsodája
az egyedül tartható stílrány
világítótorony-őreként
írásba adta,
hogy míg a szóból ért ő,
nála ne számítson nyilvánosságra.
E kirográf azóta se vesztette érvényét.

Tény,
hogy míg a magyar irodalomba Petőfi,
napjaink festészetébe
barátom terelte be a szamarat,
s korántsem a búslakodás jelképeként,
hanem a lehető legtermészetesebb módon,
a szépség jogán.

Jézussal
és Jézus nélkül is
gyönyörűnek festette, rajzolta, metszette őket,
bölcsebbeknek a Napkeletieknél.
Vagyis olyanoknak,
amilyenek a valóságban.

Egyszer a kertünkbe is beszöktek.
Mind a négyen ott legelésztek
pár méterre Panna unokánktól,
aki négyévesen nem félt tőlük.
Ha engedjük,
tenyeréből etette volna őket,
és elment volna velük juhászost játszani.
Féltettük.
Ahogy a szamarak is féltek,
amikor barátom az istránggal megjelent értük.
Engedelmesen ballagtak utána.
Fellélegeztünk.
Nem úgy az unokánk,
aki szomorúan nézett körbe
az elnéptelenedett kertben.
„Ti mélt nem telmeltek szamalat?” –
kérdte szemrehányón,
mellébeszélésünkkel mit sem törődve.

Réka cukkinit cipel

Amikor a hároméves Réka
szokása szerint kacsalábfejesen
felcserélt szandálkájában
harmadakkora cukkinit cipel,
mint amekkora ő maga,
oly büszke odaadással,
ahogyan az öreg halász
élete nagy fogását viszi
rég nem látott unokáinak
szentestére,
akkor is, ha nem várják...
De most még messze a tél.
Augusztus van – seszínű hónap,
noha a teraszt
zölden beborítják
a vadszőlőtövek
sűrűn körbeagatott lombsubái,
szemérmetlenül csupaszon hagyva
egy-egy vaskos oszloplábat.
Ennyi maradt a faluból
a fecskéket is képviselő verebeken
és a sínrepszto vakmelegnek
virágszemaforjaikkal
tilosat mutató leandereken kívül.
„Nem szabad hozzájuk nyúlni!” –
mondja Réka is,
aki a cukkinit cipeli
a neki kikövezett időn lépegetve,
s oly féltő gondossággal
öleli magához,
mint szorosán bepólyált
csángó bubát
az anyja,
vagy ahogyan születésekor én őt,
másodszor is kezdő nagyapaként,
félve,
hogy leejtem.